

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 24 dinarjev na leto. Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru. — Poština plačana v gotovini.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvu lista. Rokopisi se ne vračajo.

Letnik III.

V Ljubljani, dne 15. septembra 1923.

18. številka

Organizatoričen načrt „Zveze drž. uslužbenstva kraljevine SHS.“

(Ponatis iz »N. Gl.« od 10. sept. 1923.)

Vsi premisleki morajo pasti, vsa politična vprašanja stopiti v ozadje, če se strnemo v enotno skupino mogočne organizacije po modernih vzorcih, ki poznajo samo eno smernico: priboriti njenim članom v gnotnem in socialnem oziru zboljšanje položaja, zastopati nepristransko njih pravice, jim nuditi za vse slučaje materijelno in duševno podporo ter gojiti pravo vzajemnost v vseh slojih državnega uslužbenstva, ki je včlanjeno v »Zvezi«.

Izkušnje nas uče, da naše dosedanje organizatorično delo ni imelo uspeha, da je hiral, opešalo ter mu sploh preti popoln poraz, ker mu manjka idealno ustrojstvo, zgrajeno na času in okoliščinam primernih načel.

Ko so naše organizacije gazile po usodnih potih političnega strankarstva, ki je rodilo obilo zla v vrstah vernih članov, ko so se začeli pojavljati očiti znaki osebnega koritarstva — pri nas žal ne več nenavadne kuge —, ko so društva izgubljala polagoma vse zaupanje, iskali so trezno misleči tovariši pota in sredstva organizatorično življenje prevesti na nove smernice; vzeli so vzorce iz tujine, zbirali gradivo, premetovali društveno gibanje inozemskih tovarišev, proučevali njih organizatorično ustrojstvo, pravila itd.

Iz nabranega materijala se je posnelo, kar bi bilo za nas pripravno, kar se je drugod obneslo in kar obeta tudi tukaj uspehe, seveda če se bomo znali tudi individualno prilagoditi zahtevam moderne organizacije, ki predstavlja nezlomljivo moč in o priliki potrebe nepremagljivo orožje in ki temelji na najlepši čednosti kulturnega človeštva, na slogi.

Uspeh temeljitih stvarnih študij je organizatoričen načrt, ki ga v obliki izvršenega dejstva s potrebnimi opazkami v sledečem priobčimo.

Ustrojstvo.

Celokupno državno uslužbenstvo naše države se združi kot organizatorična celota v »Zvezi državnega uslužbenstva kraljevine SHS.« (Z. d. u. k. SHS.) Zveza se deli v dva glavna odbora, in sicer v uradniški in služabniški. Vsak odbor za se predstavlja podzvezo za organizacije posamnih strok državne službe z različnimi odseki, pododseki in poverjeništvu, kakor to zahtevajo okoliščine in krajevne razmere. Vrhovno pokroviteljstvo vseh organizacij ostane »Zveza«, ki odločuje v glavnem odboru o vseh skupnih vprašanjih ter daje navodila za enoten nastop, sploh se priznava »Zvezi« najvišja oblastna moč v vseh organizatoričnih zadevah in so njeni ukrepi za celokupno članstvo brezpogojno obvezni.

V tem členu pravilnika bomo prvič izkusili blagodejni vpliv brezobzirne discipline, ki nam danes še manjka in se je bo treba privaditi.

Izvršilni organi »Zveze« so člani glavnega odbora, ki so delegirani potom tajnih in splošnih volitev iz vseh strok državne službe uradniške in služabniške kategorije v enakem številu: Srbi, Hrvati in Slovenci. Če računamo 20 strok v javni državni upravi, bo obsegal ta glavni odbor 120 oseb.

Glavni odbor skliče otvoritveno sejo ter izvoli iz svoje srede vrhovne funkcionarje »Zveze«, in sicer predsednika, tajnika, podtajnika, blagajnika, preglednika, računovodjo, knjigovodjo in tri prisednike; tudi ta izvolitev se vrši po načelih, ki so za javne volitve v državi predvidena.

Dolžnosti in pravice izvoljenih funkcionarjev so opisane v Zvezinih pravilih, oni opravljajo službo v glavnem odboru kot stalni nameščenci »Zveze«, kot njen »upravni odbor«.

Vsakemu odborniku je dodeljen poseben delokrog na lastno odgovornost, in sicer:

- administracija;
- pravne zadeve;
- službena pragmatika;
- pritožbe in interpelacije;
- shodi in predavanja;
- propaganda;
- gospodarstvo;
- časopisje;
- arhiv;
- informacije;
- upokojenci;
- podpore.

Za vsakega teh odsekov se izdela podroben pravilnik, ki ga glavni odbor odobri.

Razen stalnega upravnega odbora deluje »Zveza« še v sejah glavnega odbora, ki se snide vsaj vsako četrtletje v mestu upravnega odbora ter rešuje tem sejam pridržana vprašanja obče važnosti, in sklepa o merodajnih zadevah organizacije ter nadzoruje delovanje upravnega odbora.

Občni zbori se sklicujejo vsako leto vsaj enkrat in ti odločujejo v načelnih vprašanjih ter predstavljajo vrhovno prizivno inštanco za vse primere, ki so občnemu zboru pridržani.

Predno se »Zveza« aktivira, morajo biti sredstva za njeno ustanovitev zasigurana.

To skrb prevzame tročlanski pripravljalni odbor s potrebnimi pododbori širom države.

Izda se oklic na vse državno uslužbenstvo z organizatoričnim načrtom in primernim povabilom na sodelovanje.

Da se izogne vsakemu ozkosrčju v nazorih o nameravani akciji, se zbere potrebna glavnicna na ta način, da se povabi vsakega državnega uslužbenca na podpis obveznice za poznejše plačilo 1 delnice v gotovini, in sicer v znesku 10 Din.

Te obveznice postanejo šele plačljive, ko pridobi pripravljalni odbor 100.000 deležni-

kov in je v tem trenutku vplačan kapital enega milijona dinarjev na razpolago, ki zadostuje za prve potrebe organizacije.

Propagandna sredstva pa dovolijo posamezne že obstoječe organizacije iz lastnega zaklada.

Nič ne rabimo dolgih konferenc, pogovorov in sestankov, s tem tratimo čas, uspehi so pa že itak znani.

Če damo mi Slovenci k akciji inicijativo, naj to ne dela kakih ovir, da bi se ji ne pridružili ostali bratje iz države, ki služijo istemu gospodarju.

Ponatis pričujočega načrta v vseh strokovnih glasilih naj bo skupen oklic do združitve, ali vsaj vabilo k poskusu, ki naj pokaže, če je sploh upanje, da se udejeviti velikopotezna organizacija na temelju sloge in discipline.

Obenem se obračamo na vse organizacije državnega uslužbenstva v državi, da izrazijo svoje mnenje o načrtu in stavijo stvarne predloge; iz došlih dopisov naj odseva mišljenje celokupnega uslužbenstva. »Naš glas« bo zbrano tvarino vzel na podlago nadaljnih priprav.

Načrt Z. d. u. k. SHS predvideva kot osrednji sedež Vinkovce, ki leži približno v sredini države z najugodnejšimi prometnimi zvezami na vse strani.

Da se ogiblremo ravno prestolnega mesta, ima svoje upravičenje, uči nas pa tudi skušnja in primeri, da neposredna bližina vladnih oblasti organizacijam ni ravno koristna, jemlje nam vsekakor potrebno prostost, ter sledimo v tem oziru dobrotemeljnemu vzgledom inozemskih tovarišev.

Na sedežu glavnega odbora se osredotoči vse organizatorično delo poverjeno izvoljenim funkcionarjem, katerim se mora zagurati popolno neodvisnost po vzorcu francoskih državnih uslužbenecv.

Po tem načrtu se imajo naši poverjeniki, katerih bo 12, za dobo funkcij odpovedati državni službi ter vsem s to službo zvezanim pravicam, odškodnino dobe v zvezini nagradi, ki jim zajamči dohodke prihodnje plačilne stopnje, ki bi jo imeli v državni službi doseči, s primerno doklado.

V prvi vrsti bo treba od vlade izposlovati odredbo, da se funkcionarjem »Zveze« ohranijo njih mesta v državni službi, ko poteče funkcijska doba, in da se za dejanja, izvršena med funkcijsko dobo v prid in v ime »Zveze« pozneje kot uradne osebe ne kličejo na odgovornost.

Povprečno je računati 450.000 Din letnih izdatkov za odbornike, k tem še pridejo stroški za prostore, za tisk itd., ki dosežejo tudi enako vsoto. Proračun 1.000.000 Din torej ni previsoko odmerjen.

Kritje se mora najti v članarini, v časopisnem podjetju, v raznih gospodarskih akcijah, prostovoljnih prispevkih itd.

Zgradba, ki smo jo orisali, bo zahtevala žrtev, ali nudila nam bo oporo, ki bo to ime v polni meri zaslužila; v to mogočno trdnja-

vo se bomo zatekali s svojimi težnjami, ona nam bo zaščitnica, v njenem okrilju ne bo plemenskih in strankarskih razlik.

Tovariši in tovarišice, ko se zglašijo pripravljali odbor s povabilom za soudeležbo pri zgradbi naše zvezne trdnjave, brez premisleka naj sleherni od nas izpolni s svojim imenom nabiralne pole, in ko nas bo 100.000 podpisanih, pripravite obljubljene gradbene kamne in naša stavba je v istem trenutku pod streho.

»Zveza« bo ostala spomenik sloge naših vrst, nam v ponos in zaščito, potomcem pa v vzpodbujajo in zavest, da je to mogočno stavbo zgradilo k samopomoči prisiljeno, v skrajni bedi k strnjenim vrstam združeno državno uslužbenstvo kot branik za svoje pravice v znamenju sloge in discipline.

Strokovni del.

Joja:

Na Irskem in pri nas.

Res zanimivo je primerjanje naših razmer z onimi na Irskem, ki so popisane v zadnji številki »Poštnega glasnika« v članku »Tri tedne poštne stavke na Irskem«. Članek piše, kako so si v marsičem razmere tam in pri nas podobne. Res je, zanimive so pa tudi razlike, ki so se pokazale v boju na Irskem in pri nas. Hočem iti po vrsti, kakor je članek pisan, ter opozoriti na zanimive sličnosti in različnosti, ki so spremljale boj poštne uslužbenec na Irskem in pri nas.

Za naše razmere je že to čudno, ko pravi, da je v sporu med poštne oblasti in uslužbenci »posegel vmes tajnik delavske stranke«. To bi bilo pri nas nemogoče, oziroma če bi se zgodilo, bi položaju za uslužbenca tako poseganje samo škodilo. Takoj bi razvpili akcijo kot politično in — po čudnem pojmovanju — ker ni stranka v vladi, za protidržavno. Akcijo v Sloveniji so ne samo vlada, nego celo posamezni tovariši proglasili kot komunistični puč. To pa brez kakega tehtnega povoda, razen da je bilo v odboru par oseb komunistične stranke, torej toliko kakor kakšne druge stranke.

Lepo se čita, da so poštne organizacije »takoj zavrgle« oficijelno indeksno številko, ki jo je določila britanska vlada. In pa ono: »Vse tri poštne organizacije so sklenile, da je samo s štrajkom mogoče privedi oblasti do razumevanja . . .« itd. Pri nas ne gre tako gladko. Mi ne bi tiste indeksne številke takoj zavrgli, nego bi proti nji samo protestirali. Ker bi tudi to nič ne pomagalo, bi prosili, lepo in ponižno bi prosili, naj tisto nesrečno številko (ali pa kar bi že šlo) vsaj malo povišajo. Na Irskem so vse poštne organizacije isto sklenile — štrajk, pri nas samo enih misli in enotnega sklepa ne smejo biti nikoli vse poštne organizacije. Pri nas je seveda trikrat toliko poštne društev, torej devet glav, in vsaka glava drugače misli, vsaka drugače sklone. Potreba je vsekakor za vse enaka, zanimivo pa je, da ne zahtevajo najbolj odločno kritja te potrebe tisti, ki so najbolj izobraženi in ki imajo višje službe. Kajti ti so vsekakor najbolj prizadeti in najbolj upravičeni, da zahtevajo svoji izobrazbi in svojemu položaju primerne prejemke. Toda ravno njihov višji položaj, mislijo, da jim brani, iti na cesto ter povedati, da so solidarni z ostalimi trpečimi tovariši. Zdi se, da je tukaj še precej avstrijskega hofratstva.

Zelo podobne pa so si poštne uprave na celem svetu. Irska poštna uprava je izdala opomin, da izgubi uradnik, ki odloži svoje delo, službo, oziroma vštete dosedanjih službenih let. Dalje, da ne prizna upravičenosti uradniškega štrajka, češ da je pošta življenjsko važna služba. Naše oblasti so streljale z istim kalibrom: opomin, očetovsko svarilo, grožnje, premeščanje, vpokojitev, suspenzija, odpust, mobilizacija, militarizacija itd.

Niso si pa zopet podobni naši in irski poštne uslužbenci. Poročilo veli, da niso napravile te grožnje na irske poštarje prav nobenega vtisa, oziroma če so imele sploh kak učinek, je bil samo ta, da so napravile uslužbenecem tem bolj odločne. Ja, ja, na Irskem! V Ljubljani pa ni bilo tako. Grožnje so zmedle celo voditelje organizacij, tako da so popolnoma izgubili svojo glavo ter videli samo še puško in vešala pred seboj.

Zopet pa vidimo v naslednjem odstavku sličnost med britansko in našo vlado, da sta obe štrajk naravnost izzvali, obenem pa pokazali prav malo spretnosti in diplomatstva. Da so naši uslužbenci vzlic temu povlekli kratkega, je dokaz, da smo mi pokazali še manj spretnosti in diplomatstva.

Sploh se v celem opisu zanimivo in doledno zrcali podobnost oblasti in vlad, pa različnost uslužbenec pri nas in na Irskem. To dokazuje zopet naslednji stavek: »Sloga, ki so jo izkazali uslužbenci ob času krize, je bila naravnost čudovita.« Pri nas je bila naravnost čudovita nesloga in neorijentiranost. Vsak je vlekel v svoj konec, zato smo ostali tam, kjer smo bili.

Take »Union of Postoffice Workers«, ki je podarila stavkujočim irskim poštarjem 500 funtov, bi tudi mi krvavo potrebovali. Samo ena zveza je podprla akcijo s skoro milijonom kron. Ker pravi poročevalec, da je darovalo za akcijo tudi mnogo edinic, ki so priključene irski delavski stranki, in če upoštevamo gotovo dejstvo, da so stavkujoči tudi sami zbirali denarna sredstva za žrtve, potem lahko z gotovostjo sklepamo, da so razpolagali irski tovariši s parmilijonskim fondom. Na taki podlagi se pa že stoji in vstraja do konca. Pri nas se je pa z velikim trudom in prosjačenjem naberačilo kakih 100.000 kron, od katerih je šel velik del za upravne stroške, posebno za tiskanje celih skladovnic letakov, pozivov in spomenic. Dejstvo je, da je ravno ta okolnost, da ni akcija denarno založena, marsikoga v odločilnem trenutku iztreznila, ker je videl, da nima garancije za svoj obstoj in obstoj svoje družine, če postane žrtev pokreta.

Precej drugače pa so se vedli na Irskem kapitalisti in časopisje, ki je bilo akciji nasprotno in sovražno razpoloženo. Pri nas tega ne moremo trditi, vsaj doslej se to ni pokazalo. Dejstvo je, da je bila javnost na naši strani. Kako so zrlji na pokret kapitalisti, ni znano, javno niso nastopili zoper nas, edina značilnost je ta, da ni darovala nobena banka nobnega denarja za akcijo, med tem ko so se trgovci in obrtniki iz vseh krajev Slovenije častno odzvali naši prošnji. Časopisje je pa bilo brez razlike strank na naši strani. Ali s srcem ali iz kakega drugega vzroka, je že vse eno, priznati moramo, da je lojalno in izdatno podpiralo na svoj način našo akcijo.

Za največji uspeh, ki ga je imela tritedenska stavka irskih poštne uslužbenec, pa smatram združitev vseh poštne društev v eno samo organizacijo. »Poštne organizacije so se sporazumele, da se stopé v eno samo organizacijo. Tako je upati, da pomeni to leto konec različnih po kategorijah ločenih organizacij v irski poštne upravi.« Tako piše irski poročevalec.

Kako lep uspeh, pa kako žalostna slika, če se pri tem spomnimo na domače razmere! Tam so bile prej tri organizacije, gotovo jih je štrajk izučil, da to ni dobro in koristno, pa so kot pametni in preudarni Irski stopili vse tri organizacije v eno samo. Pri nas smo imeli prej 8 društev, ki so bila, razen enega, vsaj kolikortoliko zvezana po »Zvezi poštne organizacij«. Ko se je začelo pripravljati na štrajk, je bilo poglavitno, da se vsa poštne društva kar najtesneje spoje in zvežejo. Pa ravno takrat so prišli maturanti in računarji ter so izstopili iz Zveze ter s tem onemogo-

čili vsak resni skupni nastop. Tako delajo pritlikavi in kratkovidni Slovenci, dediči po neslogi slavne pradedov!

Ta mali pa žilavi in odporni irski narod nas uči, kje vodi pot do zmage. Tovariši katerekoli kategorije, **vplivajte na vodstvo svojih društev**, prisilite svoje voditelje, da se sporazumejo in **združijo v skupno društvo**. Pometite z ljudmi, ki iz osebnega sovraštva, iz političnega nasprotstva, iz osebnih ambicij ali iz nadutosti zapirajo vsem stotinam trpečih edino pravo pot — **združenje vseh poštne uradnikov v eno samo organizacijo**.

Zveza poštne organizacij podvzame še ta teden v oči gled izredne važnosti prihodnjega meseca obširno akcijo za združenje in enotno fronto. Pridite na ta posvetovanja ne z duhom razkrajanja, nego z duhom sloge, enakosti in bratstva!

Enakopravnost meščanske šole s štirimi razredi gimnazije.

V 10. številki »Poštnega Glasnika« od 15. maja t. l. smo obširno popisali boj za enakopravnost meščanske šole s 4 razredi gimnazije, ki ga je začela Sekcija poštne, telegrafskih in čekovnih činovnikov na merodajnih mestih. Temeljito podprto vlogo smo poslali 30. aprila t. l. pokrajinski upravi za Slovenijo.

Ker smo obljubili, da obvestimo svoje člane po »Poštnem Glasniku«, kadar prejmemo rešitev na tozadevno vlogo, podajamo tu v prepisu odlok Pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelek za prosveto in vere št. 2974 od 10. avgusta t. l., ki se glasi:

»Na Vašo vlogo z dne 30. aprila 1923. leta, št. 27, naslovljeno na predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo, se Vam sporoča, da je ministrstvo prosvete z dopisom O. N. št. 33.998 od 28. julija 1923 poslalo o predmetu v vednost naslednje rešitev ministrstva pošte in telegrafa št. 44.068 od 7. julija 1923. l.: »Ministarstvu pošte i telegrafa čast je vratiti akt sa izveštajem, da ce se pri razpisivanju stečaja za prijem u nižu p. t. školu uzimati prema prilikama u obzir prednje traženje udruženja nastavnika i društva p. t. službenika.«

Za velikega župana: Podpis.

Iz tega je torej razvidno, da bo poštne uprava i nadalje upoštevala meščansko-šolsko izobrazbo ter jo po možnosti enakovredila s štirimi razredi srednje šole.

Sekcija poštne, telegrafskih in čekovnih činovnikov v Ljubljani.

Civis Romanus:

Računar.

Računar sem, to lahko vsakdo ve! Toda ne samo z dekretom, ampak prav po poklicu, in sem na to tudi ponosen. Zavedam se, da sem atom življenjapolne žile gospodarstva.

Vsak računar mora pomniti to-le:

1. Njegov vrhovni šef je fin. ministrstvo, ki je podrejeno samo državi kot taki. Če tega nočejo doumeti različni kramarji, pardon, kramarji, jih prisili prej ali slej bodočnost, ki bo morala računati s preciznostjo in sposobnostjo strokovnih delavcev. To ministrstvo prideluje računarije svojim sestram drugih ministrstev, ki jih zopet dodeljuje svojim ekspozituram. (Izenačenje s prometom je tedaj popolnoma krivično in nepravno.)

2. Da je računar pedantna natančnost v gospodarstvu posameznih panog. Da to zmore, mora biti popolnoma samostojen in neodvisen vsakršnega vpliva od strani oblastva, kateremu je dodeljen.

3. Da on ni in ne sme biti birokrat! Ne sme imeti niti ene od njegovih lastnosti, kakor n. pr.: plezanie, zapostavljanje, koristno-

lovstvo, neodkritost, hinavstvo, zahrbtnost in nekolegijalnost v občeh, intrigantstvo, klečeplazstvo, pedantstvo ali celo najogabnejšo izmed vseh naštetih — gobavo in ostudno denuncijanstvo. Kdor ima le eno izmed naštetih ali sličnih lastnosti, ta ni več računar, temveč računska spaka, katerega mora celokupno računarstvo takoj postaviti na cesto in mu zapreti vse vhode!

To vedeti je važno za vsakogar, ki še danes misli, da so računarji nomadi, in da je dovolj, ako obračuna s »Hauptlingi«.

Kolega računar pa naj si zapomni, da je centralno društvo rač. uradnikov oni steber, na katerega se lahko z interesom naslanjamo. Če imamo sploh še česa pričakovati, moremo pričakovati pomoči in podpore samo od svojega centralnega društva, ne pa od kakega maturanškega društva, ki je kazalo vedno le to dobro voljo, da nam je pomagalo navzdol. To nam je dalo tudi svoj čas povod, da smo se od njih ločili in se združili s stanovskimi tovariši-računarji drugih uprav.

Računar naj se loti v izrednih slučajih tudi dvobojev z orožjem duha. To pa brez sekundantov in, kolikor mogoče, tiho in mirno, da knjigovodstvo tega niti ne opazi, še manj pa kolegi ali celo tuji oddelki. S posebno skrbnostjo in čuječnostjo naj pazi, da ne raznaša društvenih sklepov pred realizacijo pred vrata javne »tajnosti«! Tujim oddelkom n. pr. tudi tega ni treba vedeti, da je med nami kdo boljši, kdo slabši, absolutno nizkotno bi pa bilo od njega, da takega po imenu pove.

Slednjič si prizadevaj dobiti vsaj vsak mesec enega g. iz administracije, da se pri našem delu osebno in praktično prepriča, da se knjigovodstvo ne vodi in ne more voditi niti mesec dni, kaj šele 5 let le s 3 močmi, ampak morajo prav krepko potegniti vsi, da zadosté delu in terminom. Trdno sem prepričan, da bo večkrat pijan brez pijače in mu niti kosilo ne bo dišalo, kakor sem to sam opetovano poizkusil. Tako bodo izginiti predodki tudi pri akademikih, nadomestijo se s sodbo, ki bo temeljila na preizkušnji, ne pa na referatih zoprnih jazov in samopomagavev.

Tako sem preskakal v grobih skokih svojo odsotnost in obljubljam biti v prihodnje bolj pri rokah in eventualne zanimivosti in novosti predstaviti v luči solčne svetlobe.

Gospodarski in stanovski del.

Kaj neki vlada misli?

To vprašanje se vsiljuje vsakomur, kdor le malo pozna razvoj socialne bede državnih nameščencev in pa dosedanje korake vlade, s katerimi naj bi se tej bedi odpomoglo, ali bolje rečeno — to bedo še povečalo.

Minilo je leto dni, odkar so nekateri državni nameščenci prejeli nekaj drobtin priboljška na račun onih, ki so jim te drobtine bile odtrgane od ust, na račun brezvestnega makisimiranja nižjih uslužbencev. Življenske razmere so se od takrat vsaj v Sloveniji poslabšale za nad 100%. To je fakt, ki ga ni treba posebej dokazovati.

Med tem časom smo prosjačili na vse mogoče načine, z lepa in z grda, grozili in Bog ve kaj še vse.

In danes nismo samo tam, kjer smo bili pred letom, danes smo pred katastrofo: ali pogin — ali pa v anarhijo! Samo ta dva izhoda sta, ker tretji — to je vladna izdatna pomoč, je brezupen.

Sicer so nam gospodje vrgli pod zobe neko kost, ki jo naj glodamo, da odvrnejo od nas razne izkušnje. Ta kost je nova

službena pragmatika, ki nam nudi toliko kakor »Blažev žegen«.

Sicer pravijo, da se materijelni del pragmatike uveljavi s 1. oktobrom, pa to je zelo neverjetno. No in nazadnje, kaj pa dobimo s to pragmatiko? Kateri učenjak in matematik pa nam naj izračuna, koliko bomo dobili po novih določilih na mesec več v denarju? Kdo nam more dati odgo-vo-ra na to in kdo garancije, da bo nova plača reš iznesla nekaj več, da lahko na ta račun prosimo pri usmiljenih srcih kredita ali po domače — novega pufa? Nikdo! Ker tega ni pričakovati. V najboljšem slučaju utegnejo pridobiti samci kakih 800 K na mesec, toda družinski očetje ne dobijo ničesar, oziroma bi znašali prejemki še manj kot danes.

Pa recimo, da bi vsi nekaj dobili, oziroma da bi nam to s 1. oktobrom 1923 šlo. Kdo nam bo pa dal? Imamo nesrečne dvanajstine do konca septembra. Proračuna v septembru parlament ne bo spravil pod streho in to tudi še do konca leta ni gotovo. Tedaj imamo dvanajstine še za oktober, november in december, morda celo tja do marca 1924. In v dvanajstinah ni za nas ničesar.

Kako naj živimo? Ali naj se zares samo gustiramo s to kostjo v obliki nove pragmatike? — In zima je pred durmi! Treba vsega!

V imenu vseh teh obupanih revežev državnih trpinov ter njih sestradanih družin, kjer ima jetika in druge bolezni svojo žetev, rotimo vse merodajne činitelje, da enkrat resnici pogledajo v oči. Napravijo naj konec temu neznosnemu in nevzdržnemu stanju! Izgovor, da ni denarja, ne drži!

Poslanči, storite svojo dolžnost! Stavite vladi ultimatum: ali takojšnjo izdatno pomoč ali pa zapustite parlament in povejte celemu svetu, zakaj ste to storili. S tem odvalite od sebe vsako odgovornost za posledice, ki so neizogibne.

To je naše opozorilo, ki smo ga na zahtevo naših tovarišev dolžni javno povedati.

Serafinski:

Dobrota.

»Dragi tovariši! Kakor Vam bo znano, se je preteklo leto ustanovilo obsmrtno društvo »Dobrota«.

»Da, znano nam je!«

»Tedaj gotovo poznate tudi njen namen?«

»Poznamo ga!«

»No, potem ste pa sigurno tudi njen član?«

»Tega pa še ne!«

»Ne? — In zakaj ne?«

Prvi: »Moj tast je trgovec. Prodaja fi-ge, mandeljne, čaj, kakao, kavo, sladkor, mast, moko in še mnogo raznovrstnih stvari, ki dajo njemu precej zaslužka, meni pa manj življenjske brige.«

Drugi: »Jaz pa sem človek boljše vrste, »višje« izobrazbe, in bi tako članstvo ne povzdignilo mojega ugleda.«

Tretji: »Jaz pa sem še mlad, čil in zdrav, kdo bi na takšne neumnosti že danes mislil! Sicer je pa tudi znesek tako malenkosten, da se v resnici ne izplača plačevati letne članarine po 2 Din.«

»Ali veste, koliko bi dobili prvo leto za osebo?«

»500 Din! No, in kaj naj začnem z njimi?«

»Kaj vam to ne nadomesti bogato bagatelne članarine in prispevkov za posmrtno služaje?«

»Tovariš, ne nadlegujte me! Dokler sem tako krepkega zdravja, ne potrebujem niti

podpor, še manj dobrot, drugič sem pa državni nameščeneec, za katerega je država dolžna skrbeti, in basta!«

»Predrzo v božjo milost zaupati, je za katoličana smrtni greh, za materialista pa matematična indolence; v obeh slučajih sledi prej ali slej, v eni ali drugi obliki kazen, proti kateri ni priziva in kjer se je treba dostikrat zelo ponižati, da se dobi odpuščanje.«

Da, da! Taki so naši kolegi! Lahko napišem tako, ker jih je večina, kar cel kader, ki tako mislijo. Manjšina pa, ki se trudi za ravnovesje, je redka setev med plevelom, ki ga gotovo uduši, ako ga pravočasno ne izrujemo. Morda je smešen gornji dialog, pa vendar je natančna mera današnje mentalitete. Tako krepke, zdrave, čvrste, nesmrtnne in nevpogljive se čutijo mnogi tovariši, ki pa vendar niso zrastle, da pogledajo slabiču čez glavo; kajti slučajji se kar vrste, češ: »Mož, brat, oče mi je umrl, prosim . . .!«

V teh in enakih slučajih je prezirana vsotica 500 Din velikanska vsota in v pravem pomenu besede dobrota. Prav spozna jo pa oni, ki jo je prejel sredi tuge in bridkosti. Sam sem bil že opetovano priča, kako je ohladila solza veselja pekoče, žalostno oko. Videl sem, da ta mala vsotica spretno in čvrsto parira udarcu razigrane usode.

In koliko je treba? Potrdilo župnega urada zadostuje, in »Dobrota« hiti pomagat na lice mesta.

Zato naj nihče ne zamudi ugodne prilike, da si preskrbi, dokler je mlad in zdrav. Pomagaj tovarišu(ici), da ti ob času tudi on(a) pomore. Čim bolj bodo rastle člani, tem višji zneski se bodo nakazovali. Zato naj se ne imenuje kolega, kdor ni član »Dobrote«!

Razne vesti.

Fotografije. Ministrstvo namerava od vseh poštinih nameščencev zahtevati fotografije, katere bodo soodločale pri ponovnem sprejemanju v državno službo po novi pragmatiki. Zopet posebna metoda proti kateri odločno protestiramo že iz tega razloga, ker veliko tovarišev ne bo v stanu nabaviti si fotografije.

Službeno pragmatiko, ki je te dni izšla v Uradnem listu, pričnemo priobčevati v prihodnji številki. Tako se bo z njo seznanil lahko na ta način vsak tovariš, ki je naročnik lista.

Zahvala. Pogrebno društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani mi je izplačalo podporo v znesku 750 Din po mojem umrlem soprogu Ivanu Marinku, poštnem poduradniku. Za to velikodušnost se omenjenemu društvu najtopleje zahvaljujem. — Rožna dolina, 19. septembra 1923. — Marija Marinko, vdova.

Kdaj boš član »Dobrote«?

Odgov. urednik Konrad Šegula, Ljubljana. Izdaja Zveza poštinih organizacij za Slovenijo v Ljubljani.

Tiska »Narodna Tiskarna« v Ljubljani.

la banaško moko in emajlno posodo po znižanih cenah dobite edino le pri

„Fortuna“

Bizjak & drug, Ljubljana Krekov trg 7 - 8 (poleg Mestnega doma.)

„ORIENT“

družba z o. z.

tovarna oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja

LJUBLJANA, SLOMSKOVA ULICA 19, IN UDMAT PRI LJUBLJANI.

Prodajalna: Miklošičeva cesta 4

Zalogā kemičnih in rudninskih barv ter vseh slikarskih in pleskarskih potrebščin.

Telefon št. 426.

Telefon št. 426

Stavbeno podjetje

Ivan Ogrin, Grubarjevo nabrežje št. 8
se priporoča za vsa stavbena dela. Cene solidne.
Točna postrežba (25)

Josip Petelinc

Sv. Petra nasip 7.

priporoča najcenejši nakup potrebščin za krojače, čevljarje in šivilje, modno blago, palice, tovarniška zaloga najboljših šivalnih strojev „GRITZNER“ v vseh opremah za obrt. Kayser, Adler za čevljarje in krojače

PRIPOROCAMO PAPIRNO TRGOVINO

IVAN GAJŠEK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2,

ki ima vedno v zalogi vsakovrstne pisarniške in šolske potrebšchine, fini pismeni in drugi papir, trgovske in poslovne knjige, bloke, razmnoževalne priprave, razglednice v veliki izbori.

Neveste!

Zaloga pohištva, lastna tapetniška delavnica

Od navadne do najfineje opreme. Cene dnevne.

Brata Sever

Ljubljana, Gosposvetska c. 13. (Kolizej).

Konfekcijska tovarna

FRAN DERENDA & CIE. Ljubljana

Pisarna
Emonska cesta 8.
313

Telefon interurban

Tovarna
Erjavčeva cesta 2.
249

Najmodernejša in največja tovarna moških, dečjih in fantovskih oblačil.

KONKURENČNE CENE.

R. RANZINGER

Centrala in skladišče

**LJUBLJANA, Cesta na južno železnico
PODRUŽNICA JESENICE.**

Podjetje za prevažanje blaga priv. južne železnice
carinska agentura, podjetje za prevažanje pohištva,
skladišče z direktno zvezo s ticom.

Naslov za brzojavke: RANZINGER LJUBLJANA.
Mednarodna spedijska pisarna.

Vsakovrstno usnje in garantirani čevlji domačega
izdelka posebno štupacni za moške, ženske in otro-
ke, kakor tudi finejši iz boksa se dobe pri tvrdki

GASPER MAHER

LJUBLJANA TRŽAŠKA C. 9.

(nasproti tobačne tovarne)

Postrežba točna in solidna!

: **Ljubljanska kreditna banka** :

v Ljubljani.

Ustanovljena 1900.

Ustanovljena 1900.

**Delniška glavnica in rezervni zakladi
ca K 150.000.000.—**

Cekovni račun: št. 10.509.

Brzjavni naslov: BANKA LJUBLJANA, Telefon št.
261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Obretnost vloga najugodnejše.

Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor,
Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Ivan Bonač trgovina s papirjem
priporoča svoje
pisarniške potrebšchine.

Kunstek & Pleterski

trgovina z manufakturo, modnim bla-
gom, usnjem in kožami

Ljubljana, Vodnikov trg 5. (24)

Kožuhovina in čepice

se dobe pri krznarju

Filip Bizjak

Gosposvetska cesta 13. (Kolizej). (20)

Ivan Šiška

tovarna parket in parna žaga
Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Prodaja tudi odpadke lesa od žage za kurjavo.

Manufakturna trgovina na veliko

Hedžet & Koritnik

Ljubljana

Frančiškanka ul. 4.

Telefon int. 75. (70) Brzjavni: Hedžet.

Poljanska cesta št. 8.

Ustanovljeno 1852.

Teod. Korn, Ljubljana

(preje Henrik Korn).

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni
klepar. Instalacija vodovodov.

Naprava strelovodov. Kopalniške in klosetne naprave
Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak
in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle)
za konzerve. (11)

Nova založba, t. z. z. o. z., Ljubljana
Trgovina s papirjem in vsemi pisarni-
škimi potrebščinami.

Knjigarna! Ima v zalogi vse slovenske knjige, šolske,
leposlovne in znanstvene.

Manufakturna veletrgovina

FELIKS URBANC, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po
nizkih cenah. (22)

Aleksander Oblat

trgovina čevljev
na debelo in drobno

Za poštne in železničarske
uslužbenke 5% ceneje.

Centrala: Ljubljana, Sv. Petra c. 18.

Podružnica: Novi Sad, Vilsonov trg 2.

(23)

„Meraki“

Medic, Rakovec & Zankl

tovarna kemičnih in rudninskih barv in lakov
Centrala Ljubljana. Podružnica Maribor.

Skladišče: Novi Sad.

Ljubljana: Telefon 64.

Brzjavni: MERAKL

Ljubljana: Poštni predal 120.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode. Priznana
najboljša in zanesljiva kakovost barve za obleke, vse
vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec
(Federweis), strojno olje, karbolinej, steklarski in mi-
zarski klej, pleskarski, slikarski in zidarski čopiči,
drugi v to stroko spadajoči predmeti. (18)

**Opominjaj sotrpine, da pristopijo k
»Dobroti«!**

Prometni zavod za premog

d. d.

v LJUBLJANI

prodaja

**premog
slovenskih premogovnikov**

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi
za **industrijska podjetja** in razpečava na debelo

**inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora ter
priporoča zlasti češkoslovaški in angleški koks za livarne
in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.**

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva c. 15/II.

LJUBLJANA
Mestni trg 5.

O. BERNATOVIC

trgovina
konfekcijska